

6/1/2026

ಇನ್ನೊನ್ನೆ
ಐಎಎಸ್
ಕೆಎಎಸ್

ಕೆಎಎಸ್ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು

CDS Gen. NS Raja Subramani assumes charge,

ಇನ್ಫಿನ್ಯಿಟಿ ಐಎಎಸ್ ಕೆಎಎಸ್

ಕೆಎಎಸ್ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು

ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಪತ್ರಿಕೆ-1: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು

❖ ನೌಕಾಪಡೆಗೆ ಕೃಷ್ಣ ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್ ನೂತನ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ

ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲೇಕೆ?

ಅಡ್ಮಿರಲ್ ಕೃಷ್ಣ ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್ ಅವರು ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆಯ 27ನೇ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಿವೃತ್ತರಾದ ಅಡ್ಮಿರಲ್ ದಿನೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ತ್ರಿಪಾಠಿ ಅವರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು

ವಿಷಯ	ವಿವರ
ಹೊಸ ನೌಕಾಪಡೆ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ	ಅಡ್ಮಿರಲ್ ಕೃಷ್ಣ ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್
ಹುದ್ದೆ	Chief of the Naval Staff
ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	27ನೇ ನೌಕಾಪಡೆ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ
ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ	ಅಡ್ಮಿರಲ್ ದಿನೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ತ್ರಿಪಾಠಿ
ವಿಶೇಷತೆ	ಸಂವಹನ ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಯುದ್ಧತಂತ್ರ ಪರಿಣತಿ
ಹಿಂದಿನ ಹುದ್ದೆ	Vice Chief of Naval Staff

ಅವರ ಪ್ರಮುಖ ಸಂದೇಶ

- ನೌಕಾಪಡೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸನ್ನದ್ಧವಾಗಿದೆ.
- ಸಮುದ್ರ ಭದ್ರತೆ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸ್ಥಿರತೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ಸಿದ್ಧತೆ ಮುಖ್ಯ ಆದ್ಯತೆಗಳಾಗಿವೆ.
- ನೌಕಾಪಡೆಯ ಆಧುನೀಕರಣ ಮತ್ತು ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಅಳವಡಿಕೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಏಕೆ ಮಹತ್ವದ್ದು?

- ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಚೀನಾದ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೌಕಾಪಡೆಯ ಪಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ.

- ಭಾರತದ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಇಂಧನ ಸರಬರಾಜು ಸಮುದ್ರ ಮಾರ್ಗಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ.
- ಸಮುದ್ರ ಭದ್ರತೆ ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ ಭದ್ರತೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಇಂಡೋ-ಪೆಸಿಫಿಕ್ ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಪರ್ಕ

ಅಡ್ಮಿರಲ್ ಕೃಷ್ಣ ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್ ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬಿಷಪ್ ಕಾಟನ್ ಬಾಲಕರ ಶಾಲೆಯ ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ. ಅವರು ವಿಜಯಪುರದ ಸೈನಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

❖ ರಾಜಾ ಸುಬ್ರಮಣಿ ನೂತನ ಸಿಡಿಎಸ್

ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲೇಕೆ?

ಜನರಲ್ ಎನ್.ಎಸ್. ರಾಜಾ ಸುಬ್ರಮಣಿ ಅವರು ಭಾರತದ ನೂತನ ಸಿಡಿಎಸ್ — Chief of Defence Staff ಆಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಿವೃತ್ತರಾದ ಜನರಲ್ ಅನಿಲ್ ಚೌಹಾಣ್ ಅವರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು

ವಿಷಯ	ವಿವರ
ನೂತನ ಸಿಡಿಎಸ್	ಜನರಲ್ ಎನ್.ಎಸ್. ರಾಜಾ ಸುಬ್ರಮಣಿ
ಹುದ್ದೆ	Chief of Defence Staff
ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ	ಮೂರು ಸೇನೆಗಳ ಸಮನ್ವಯ ಮತ್ತು ಬಲವರ್ಧನೆ
ಹಿಂದಿನ ಸಿಡಿಎಸ್	ಜನರಲ್ ಅನಿಲ್ ಚೌಹಾಣ್
ಒತ್ತು ನೀಡಿದ ವಿಷಯ	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತೆ, ಸೇನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಆಧುನಿಕೀಕರಣ

ಸಿಡಿಎಸ್ ಎಂದರೇನು?

Chief of Defence Staff ಭಾರತದ ಮೂರು ಸೇನೆಗಳಾದ:

- ಭೂಸೇನೆ
- ನೌಕಾಪಡೆ
- ವಾಯುಪಡೆ

ಇವುಗಳ ನಡುವೆ ಸಮನ್ವಯ, ಏಕೀಕರಣ ಮತ್ತು ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಹುದ್ದೆಯಾಗಿದೆ.

ಸಿಡಿಎಸ್‌ನ ಪ್ರಮುಖ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು

- ಮೂರು ಸೇನೆಗಳ ನಡುವೆ **Jointness** ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು
- ರಕ್ಷಣಾ ಪಡೆಗಳ ಆಧುನೀಕರಣಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ
- ಸ್ವದೇಶಿ ರಕ್ಷಣಾ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ
- ಯುದ್ಧ ಸಿದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬಲಪಡಿಸುವುದು
- ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವಾಲಯಕ್ಕೆ ಸೇನಾ ಸಂಬಂಧಿತ ಸಲಹೆ ನೀಡುವುದು

“JAI” ದೃಷ್ಟಿಕೋನ

ನೂತನ ಸಿಡಿಎಸ್ ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ:

JAI	ಅರ್ಥ
J	Jointness — ಮೂರು ಸೇನೆಗಳ ಸಮನ್ವಯ
A	Atma Nirbharta — ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
I	Innovation — ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಆವಿಷ್ಕಾರ

❖ ಭಾರತ-ನೇಪಾಳ ಗಡಿ ವಿವಾದ: ಬಗೆಹರಿಸಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ

ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲೇಕೆ?

ಭಾರತ ಮತ್ತು ನೇಪಾಳದ ನಡುವೆ ದೀರ್ಘಕಾಲದಿಂದ ಇರುವ ಗಡಿ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಮಾತುಕತೆ, ಸರ್ವೆ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಮಿತಿಗಳ ಸಹಕಾರದ ಮೂಲಕ ಬಗೆಹರಿಸಲು ಎರಡೂ ದೇಶಗಳು ಒಪ್ಪಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿವೆ ಎಂದು ನೇಪಾಳ ಪ್ರಧಾನಿ ಬಲೆಂದ್ರ ಶಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು

ವಿಷಯ	ವಿವರ
ಸಂಬಂಧಿತ ದೇಶಗಳು	ಭಾರತ ಮತ್ತು ನೇಪಾಳ
ಪ್ರಮುಖ ವಿವಾದಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು	ಕಾಲಾಪಾಣಿ, ಲಿಪುಲೇಖ್, ಲಿಂಪಿಯಾಧುರ
ಭಾರತದ ನಿಲುವು	ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಉತ್ತರಾಖಂಡದ ಭಾಗ
ನೇಪಾಳದ ನಿಲುವು	ಇವು ನೇಪಾಳದ ಭೂಭಾಗ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ
ಪರಿಹಾರದ ಮಾರ್ಗ	ಮಾತುಕತೆ, ಸರ್ವೆ, ತಜ್ಞರ ಸಹಕಾರ

ವಿವಾದದ ಹಿನ್ನೆಲೆ

- ಕಾಲಾಪಾಣಿ, ಲಿಪುಲೇಖ್ ಮತ್ತು ಲಿಂಪಿಯಾಧುರ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಭಾರತ-ನೇಪಾಳ-ಟಿಬೆಟ್ ಗಡಿಗಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದೆ.
- ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿವೆ.
- ಭಾರತವು ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಾಖಂಡದ ಭಾಗವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತದೆ.
- ನೇಪಾಳವು ಇವುಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಭೂಭಾಗವೆಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಿದೆ.

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಲಿಫ್ಟುಲೇಖ್ ಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ ಕೈಲಾಸ ಮಾನಸರೋವರ ಯಾತ್ರೆ ಪುನರಾರಂಭ ವಿಚಾರದಿಂದ ವಿವಾದ ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿದೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ

- ನೇಪಾಳ ಪ್ರಧಾನಿ, ಗಡಿ ವಿವಾದ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಪತ್ರ ಬರೆದಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- ಭಾರತ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.
- ಎರಡೂ ದೇಶಗಳು ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಮಿತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಗಡಿ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ.

ಏಕೆ ಮಹತ್ವದ್ದು?

- ಭಾರತ-ನೇಪಾಳ ನಡುವೆ ತೆರೆದ ಗಡಿ ಮತ್ತು ಜನ-ಜನ ಸಂಪರ್ಕವಿದೆ.
- ಗಡಿ ವಿವಾದವು ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ.
- ಚೀನಾ ಗಡಿಯ ಸಮೀಪ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ **ಭೌಗೋಳಿಕ-ರಾಜಕೀಯ ಮಹತ್ವ** ಇದೆ.
- ಶಾಂತಿಯುತ ಮಾತುಕತೆಯ ಮೂಲಕ ವಿವಾದ ಪರಿಹಾರವು ಭಾರತದ **Neighbourhood First Policy**ಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ.

ಭಾರತ-ನೇಪಾಳ ಗಡಿ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಯಾವುವು?

1. ಕಾಲಾಪಾಣಿ
2. ಲಿಫ್ಟುಲೇಖ್
3. ಲಿಂಪಿಯಾಧುರ
4. ಸರ್ ಕ್ರೀಕ್

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ:

- A. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- B. 1 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- C. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

ಉತ್ತರ: A. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ

ವಿವರಣೆ: ಕಾಲಾಪಾಣಿ, ಲಿಫ್ಟುಲೇಖ್ ಮತ್ತು ಲಿಂಪಿಯಾಧುರಗಳು ಭಾರತ-ನೇಪಾಳ ಗಡಿ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವು. ಸರ್ ಕ್ರೀಕ್ ಭಾರತ-ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಗಡಿ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.

❖ ಸಾತ್ವಿಕ್-ಚಿರಾಗ್ ಜೋಡಿಗೆ ಸಿಂಗಪುರ ಓಪನ್ ಡಬಲ್ಸ್ ಕಿರೀಟ

ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲೇಕೆ?

ಭಾರತದ ತಾರಾ ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್ ಜೋಡಿ ಸಾತ್ವಿಕ್ಸಾಯಿರಾಜ್ ರಂಕಿರೆಡ್ಡಿ ಮತ್ತು ಚಿರಾಗ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಸಿಂಗಪುರ ಓಪನ್ ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್ ಟೂರ್ನಿಯ ಪುರುಷರ ಡಬಲ್ಸ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು

ವಿಷಯ	ವಿವರ
ಕ್ರೀಡೆ	ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್
ಟೂರ್ನಿ	ಸಿಂಗಪುರ ಓಪನ್
ವಿಭಾಗ	ಪುರುಷರ ಡಬಲ್ಸ್
ಭಾರತೀಯ ಜೋಡಿ	ಸಾತ್ವಿಕ್ಸಾಯಿರಾಜ್ ರಂಕಿರೆಡ್ಡಿ - ಚಿರಾಗ್ ಶೆಟ್ಟಿ
ಎದುರಾಳಿ	ಚೀನಾ ಜೋಡಿ
ಫಲಿತಾಂಶ	18-21, 21-17, 21-16ರಿಂದ ಜಯ
ವಿಶೇಷತೆ	ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬರ ಅಂತ್ಯ

ಏಕೆ ಮಹತ್ವದ್ದು?

- ಸಾತ್ವಿಕ್-ಚಿರಾಗ್ ಜೋಡಿ ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿ ಪುರುಷರ ಡಬಲ್ಸ್ ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್ ಜೋಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.
- ಈ ಜಯವು ಅವರ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಮುಂದಿನ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಟೂರ್ನಿಗಳಿಗೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಧನಾತ್ಮಕ ಸೂಚನೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಪುರುಷರ ಡಬಲ್ಸ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಾತ್ವಿಕ್ಸಾಯಿರಾಜ್ ರಂಕಿರೆಡ್ಡಿ ಮತ್ತು ಚಿರಾಗ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಯಾವ ಕ್ರೀಡೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾರೆ?

- ಟೆನಿಸ್
- ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್
- ಟೇಬಲ್ ಟೆನಿಸ್
- ಸ್ಕಾಷ್

ಉತ್ತರ: B. ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್

ಪತ್ರಿಕೆ-II: ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಪ್ರಸ್ತುತ ಘಟನೆಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಗಳು

❖ ಪಿಎಂ ಸ್ವನಿಧಿ (PM SVANidhi - ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಬೀದಿ ಬದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ ನಿಧಿ) ಯೋಜನೆ

ಪಿಎಂ ಸ್ವನಿಧಿ (PM SVANidhi - ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಬೀದಿ ಬದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ ನಿಧಿ) ಯೋಜನೆಯು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲೀಕರಣದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.

ಪಿಎಂ ಸ್ವನಿಧಿ: ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲ ರಚನೆ

ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು	ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವಿವರಗಳು
ನೋಡಲ್ ಸಚಿವಾಲಯ	ವಸತಿ ಮತ್ತು ನಗರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ (MoHUA), ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ.
ಉದ್ದೇಶಿತ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು	ಮಾರ್ಚ್ 24, 2020 ರಂದು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಬೀದಿ ಬದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು.
ಸಾಲದ ಹಂತಗಳು	<p>ಹಂತ 1: ₹10,000 ರವರೆಗೆ (1 ವರ್ಷದ ಅವಧಿ)</p> <p>ಹಂತ 2: ₹20,000 ರವರೆಗೆ (ಮೊದಲ ಹಂತದ ಸಾಲವನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮರುಪಾವತಿಸಿದರೆ)</p> <p>ಹಂತ 3: ₹50,000 ರವರೆಗೆ (ಎರಡನೇ ಹಂತದ ಸಾಲವನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮರುಪಾವತಿಸಿದರೆ)</p>
ಹಣಕಾಸಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳು	ಬಡ್ಡಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ: ವಾರ್ಷಿಕ ಶೇ. 7 ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ನೇರ ನಗದು ವರ್ಗಾವಣೆ (DBT) ಮೂಲಕ ತ್ರೈಮಾಸಿಕವಾಗಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಖಾತೆಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು	ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವಿವರಗಳು
	ಕ್ಯಾಶ್‌ಬ್ಯಾಕ್: ಡಿಜಿಟಲ್ ವಹಿವಾಟು ನಡೆಸುವ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ₹1,200 ವರೆಗೆ ಕ್ಯಾಶ್‌ಬ್ಯಾಕ್ ಸಿಗುತ್ತದೆ.
ಶ್ಯೂರಿಟಿ/ಅಡಮಾನ	ಇಲ್ಲ (ಯಾವುದೇ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಲ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮಗಳ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಫಂಡ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೆಂಬಲವಿದೆ).

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆ

ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಪಿಎಂ ಸ್ವನಿಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವೂ ಒಂದಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸಿದೆ:

1. ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ನೆರವು ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಂಪ್‌ಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪೌರಾಡಳಿತ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ (DMA) ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಗರ ಜೀವನೋಪಾಯ ಅಭಿಯಾನ (NULM)-ಕರ್ನಾಟಕ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬಿಬಿಎಂಪಿ (BBMP) ಸೇರಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಪುರಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ "ಸ್ವನಿಧಿಯಿಂದ ಸಮೃದ್ಧಿ" (SVANidhi se Samriddhi) ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಸಾಲ ಮಂಜೂರಾತಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

2. ಸೇವಾ ಸಿಂಧು ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಂಯೋಜನೆ

ಅನೇಕ ಬೀದಿ ಬದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಬಳಿ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಸೇವಾ ಸಿಂಧು ಪೋರ್ಟಲ್ ಮೂಲಕ ಸುಲಭವಾಗಿ 'ಶಿಫಾರಸು ಪತ್ರ' (Letter of Recommendation - LoR) ಪಡೆಯಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸುಲಭವಾಗಿದೆ.

3. ಡೇ-ನಲ್ಡ್ (DAY-NULM) ಜೊತೆ ಸಂಯೋಜನೆ

ಬೀದಿ ಬದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಮೀಟರ್ ಬಡ್ಡಿ ದಂಧೆಗೆ ಸಿಲುಕುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು, ಪಿಎಂ ಸ್ವನಿಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಸಲಾಗಿದೆ. 3 ಹಂತದ ಸಾಲವನ್ನೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ತೀರಿಸಿದ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟದ ಉದ್ಯಮಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಲು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಲಿಂಕ್ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸವಾಲುಗಳು

- **ವಲಸೆ ಮತ್ತು ಮರುಪಾವತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ (NPA):** ಬೆಂಗಳೂರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ, ಮೈಸೂರಿನಂತಹ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಬೀದಿ ಬದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜಾಗ ಬದಲಾಯಿಸುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ ಸ್ವಂತ ಊರುಗಳಿಗೆ ಮರಳುವುದರಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಸಾಲದ ಮರುಪಾವತಿ ಪಡೆಯುವುದು ಸವಾಲಾಗಿದೆ. ಇದು ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ (RRBs) ವಸೂಲಾಗದ ಸಾಲದ (NPA) ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದೆ.
- **ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಕೊರತೆ:** ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು PhonePe, Google Pay ಮುಂತಾದ UPI ಆಪ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಹಣ ಪಡೆಯುತ್ತಾರಾದರೂ, ತಕ್ಷಣವೇ ಅದನ್ನು ನಗದಾಗಿ ಡ್ರಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಿಯಮಿತ ಡಿಜಿಟಲ್ ವಹಿವಾಟಿನ ಸರಪಳಿ ಮುರಿದು, ಅವರಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕಾದ ಪೂರ್ಣ ಕ್ಯಾಶ್‌ಬ್ಯಾಕ್ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಪಿಎಂ ಸ್ವನಿಧಿ ಪಾಯಿಂಟರ್: "ಸ್ವನಿಧಿಯಿಂದ ಸಮೃದ್ಧಿ" (SVANidhi se Samridhhi)

ಇದು ಪಿಎಂ ಸ್ವನಿಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಒಂದು ಉಪ-ಘಟಕವಾಗಿದ್ದು, ಇದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಕುಟುಂಬದ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಇತರ 8 ಪ್ರಮುಖ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಜೋಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಯೋಜನೆಗಳೆಂದರೆ:

1. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಜೀವನ್ ಜ್ಯೋತಿ ಬಿಮಾ ಯೋಜನೆ (ಜೀವ ವಿಮೆ)
2. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಸುರಕ್ಷಾ ಬಿಮಾ ಯೋಜನೆ (ಅಪಘಾತ ವಿಮೆ)
3. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರಮ ಯೋಗಿ ಮಾನ್-ಧನ್ ಯೋಜನೆ (ಅಸಂಘಟಿತ ವಲಯದವರಿಗೆ ಪೆನ್ಷನ್)
4. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಜನ ಧನ್ ಯೋಜನೆ (ಶೂನ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ)

ಪಿಎಂ ಸ್ವನಿಧಿ (PM SVANidhi) ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ:

1. ಇದು ವಸತಿ ಮತ್ತು ನಗರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಧನಸಹಾಯ ಹೊಂದಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ವಲಯದ (Central Sector) ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
2. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಯಾವುದೇ ಅಡಮಾನವಿಲ್ಲದೆ ಮೂರನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ₹50,000 ವರೆಗೆ ಸಾಲ ಪಡೆಯಬಹುದು.
3. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆಯು (RDPR) ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

ಎ) 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ

ಬಿ) 2 optical 3 ಮಾತ್ರ

ಸಿ) 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ

ಡಿ) 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ: ಎ) 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ

- **ವಿವರಣೆ:** ಹೇಳಿಕೆ 1 ಮತ್ತು 2 ಸರಿಯಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಹೇಳಿಕೆ 3 ತಪ್ಪಾಗಿದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಪಿಎಂ ಸ್ವನಿಧಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ **ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ** ಬೀದಿ ಬದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಇರುವ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ RDPR ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ **ಪೌರಾಡಳಿತ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ (DMA)** ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (ULBs) ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಮುಖ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಪತ್ರಿಕೆ-I: ಪ್ರಬಂಧಗಳು

ಪ್ರಬಂಧ-1: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯ

ಪ್ರಬಂಧ-2: ರಾಜ್ಯ ಮಹತ್ವ/ ಸ್ಥಳೀಯ ಮಹತ್ವ ವಿಷಯ

ಪತ್ರಿಕೆ-II: ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-1

ಪತ್ರಿಕೆ-III: ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-2

ಪತ್ರಿಕೆ-IV: ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-3

ಪತ್ರಿಕೆ-V: ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-4

❖ **ನೈತಿಕತೆ ಪ್ರಕರಣ ಅಧ್ಯಯನ: ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಪರವಾಗಿ ಲಂಚ ಕೇಳಿದ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರ**

ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಇತ್ತೀಚಿನ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರನು ಸ್ವತಃ ಲಂಚ ಪಡೆಯದಿದ್ದರೂ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಪರವಾಗಿ ಲಂಚ ಕೇಳಿದರೆ ಅಥವಾ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಅದು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ತಡೆ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ ಅಪರಾಧವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಕರಣ ಅಧ್ಯಯನ

ನೀವು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಒಬ್ಬ ನಾಗರಿಕರು ನಿಮ್ಮ ಬಳಿ ಬಂದು, ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯು ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ನೇರವಾಗಿ ತನ್ನಿಗಾಗಿ ಲಂಚ ಕೇಳದೆ, "ಈ ಹಣವನ್ನು ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಅಥವಾ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ದೂರು ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಆ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ತನ್ನ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ, "ನಾನು ನನ್ನಗಾಗಿ ಹಣ ಕೇಳಿಲ್ಲ; ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಲಂಚವಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ದೂರುದಾರರ ಬಳಿ ಆಡಿಯೋ ದಾಖಲೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸಂದೇಶಗಳು ಸಾಕ್ಷ್ಯವಾಗಿ ಇವೆ. ಈ ಪ್ರಕರಣವು ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿಯೂ ಚರ್ಚೆಯಾಗಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತದೆ.

ಪಾಲುದಾರರು

- ದೂರು ನೀಡಿದ ನಾಗರಿಕ
- ಆರೋಪಿತ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರ
- ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ
- ಲೋಕಾಯುಕ್ತ / ತನಿಖಾ ಸಂಸ್ಥೆ
- ಸಾರ್ವಜನಿಕರು
- ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
- ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು

ನೈತಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

1. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗ

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಅಥವಾ ಅನೈತಿಕ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುವುದು.

2. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿಶ್ವಾಸ

ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತದ ಮೇಲಿನ ಜನರ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸುತ್ತವೆ.

3. ಜವಾಬ್ದಾರಿತ್ವ

"ನಾನು ನನ್ನಗಾಗಿ ಹಣ ಕೇಳಿಲ್ಲ" ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರನು ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

4. ಕಾನೂನಿನ ಆಳ್ವಿಕೆ

ಕಾನೂನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಅನ್ವಯವಾಗಬೇಕು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿರುವವರು ಕಾನೂನಿಗಿಂತ ಮೇಲಲ್ಲ.

5. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ

ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರನ ಕರ್ತವ್ಯ ಜನಸೇವೆ ಮಾಡುವುದು; ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಯಾಗುವುದು ಅಲ್ಲ.

ನೈತಿಕ ದೃಂದ

ಆಯ್ಕೆ	ಸಮಸ್ಯೆ
ತಕ್ಷಣ ಕಠಿಣ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು	ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾಗದಿದ್ದರೆ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ತನಿಖೆಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗಬಹುದು
ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸುವುದು	ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಸಿಗುತ್ತದೆ
ಮಾಧ್ಯಮ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು	ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ನ್ಯಾಯದ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗಬಹುದು
ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವುದು	ಸಮಯ ಬೇಕಾದರೂ ಇದು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ವಿಧಾನ

ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳು

1. ದೂರು ದಾಖಲಿಸಿ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಬೇಕು.
2. ಆಡಿಯೋ ದಾಖಲೆ, ಸಂದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ಫರೆನ್ಸಿಕ್ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.
3. ಆರೋಪಿತ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ತನ್ನ ನಿಲುವು ವಿವರಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕು.
4. ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳು ಆರೋಪವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿದರೆ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ತಡೆ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು.
5. ತನಿಖೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾಧ್ಯಮ ಒತ್ತಡದಿಂದ ದೂರವಿದ್ದು, ಕಾನೂನು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕು.
6. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಲಂಚ ವಿರೋಧಿ ಜಾಗೃತಿ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಸೇವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ದೂರು ಪರಿಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಬೇಕು.
7. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತರದಾಯಿತ್ವವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವ ಆಂತರಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಬೇಕು.

ಉತ್ತಮ ನೈತಿಕ ಉತ್ತರ

ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರನು ಸ್ವತಃ ಹಣ ಪಡೆಯದಿದ್ದರೂ, ತನ್ನ ಹುದ್ದೆಯ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬಳಸಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗಾಗಿ ಲಂಚ ಕೇಳುವುದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಯ ನೈತಿಕತೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದು **ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಪಾರದರ್ಶಕತೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ಕಾನೂನಿನ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುತ್ತದೆ.**

ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣದ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಅಥವಾ ಮಾಧ್ಯಮ ಆಧಾರಿತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ, **ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಿತ, ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ಮತ್ತು ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ತನಿಖೆ** ನಡೆಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಶೂನ್ಯ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಇರಬೇಕಾದರೂ, ತನಿಖೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು.

-----ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ-----